

n. 7., concludit, considerata esse verba reservationis, consuetudinem, et reservantis potestatem (11).

384. — QUAER. 3° *An censendum sit reservatum peccatum in dubio de reservatione?*

Resp. 1° *Neg.* prorsus, si dubium sit *facti*, id est, si peccatum fuit dubie commissum, aut dubie grave. Ratio est, quia reservatio est strictae interpretationis, atque adeo intelligenda est de peccatis certo gravibus. Neque enim Ecclesia intendit reservare peccata, nisi sint certo commissa, et certo mortalia, cum peccata tantum atrociora reservare soleat. — *Ita communissime cum S. Lig. n. 600.*

Resp. 2° *Neg.* etiam si dubium sit *iuris*, id est versetur circa existentiam legis reservantis, eiusve extensionem; eadem autem est ratio, quia nempe reservatio est strictae interpretationis, ac proinde in dubio pro nulla habenda est. — *Ita communiter. — S. Ligor. n. 600. — Lugo, ibid. — Elbel, n. 343., etc. — Contra Antoine, etc.*

385. — QUAER. 4° *Utrum absolvi possit subditus alterius dioecesis, si casus est reservatus tantum in loco confessionis?*

Resp. Communius recentiores *negant*. Ratio eorum est quia Confessarius habet iurisdictionem a proprio Episcopo restrictam.

Affirmant. tamen alii (12) cum antiquiorum communissima sententia.

quamvis non a culpa, ut contingere potest ob ignorantiam, excusetur pariter a reservatione ipsius culpa... Et in hac doctrina communiter Doctores conveniunt. Ita Aversa (*De Poenit. q. 17. sect. II. § sexto*).

Pro contraria sententia ratio haec afferri solet (Vid. S. Alph. lib. 6. n. 582.), quod in hoc differant casus papales ab episcopalibus, quod in papalibus principaliter et indivisibiliter reservatur censura, in episcopalibus vero principaliter et per se reservatur casus, eique adnectitur censura, etc. At ista, uti patet, non praeferunt argumentum, quo sententia firmetur, sed aliis verbis sententiam ipsam repetunt.

(11) *Dico, etiam in excommunicationibus reservatis Episcopis per eorum Statuta vel sententias non statim haberi, quod ipsa peccata in se manent reservata; quia, ut dixi, duo illa sunt distincta; imo interdum potest reservari censura et non culpa.*

Consideranda ergo sunt verba reservationis, consuetudo, potestas reservantis. Ita Suarez.

Caeterum quisquis existimet, sat probabilem esse doctrinam superius (praec. quaest.) relatam, quae generatim ignorantes excusat a reservatione, non multum momenti in secunda hac quaestione inesse putabit.

(12) Marcus Struggl egregius ex Ordine Serv. B. Virg. Theologus et S. Alphonso coaevus (*Th. Mor. Tr. XI. Q. 3. art. 4. n. 48.*) ita de hac re ex communi, ut inquit, sententia: *Poenitens peregrinus potest a quolibet legitimo Confessario absolvi, quando affert casum in dioecesi Confessarii reservatum, non vero in dioecesi poenitentis.* Ita cum Mezger et aliis communiter Babenstuber. Oppositam autem sententiam rationibus sane infirmis primus invehit Suarez, qui idecirco ne unum quidem, quem pro ipsa allegaret, auctorem habuit.

Ratio horum est (13), quia Confessarius absolvit hunc poenitentem iurisdictione indirecte communicata ab huius Ordinario; et cum hic peccatum

(13) Ratio petitur ex doctrina, quae instar axiomatis penes omnes est, quod nempe *Iurisdictio dari debet a Superiore eius, qui absolvendus est*, ut ait Dicastillus (*Tr. 8. disp. 10. n. 245*).

Quisnam autem sit hic Superior, Fagnanus (*In C. Omnis utriusque n. 52. et seq.*) sic exponit: *Nota, confessionem sacramentalem faciendum proprio sacerdoti dumtaxat, et non alieno nisi de proprii sacerdotis licentia... Quia confessio sacramentalis est actus iudicialis... Natura autem et ratio iudicii postulat, ut sententia in subditos dumtaxat feratur, cum non a suo iudice ligari nullus valeat vel absolvi... Unde persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, et Tridentina Synodus verissimum esse confirmavit... nullius momenti absolutionem eam esse debere, quam sacerdos in eum profert, in quem ordinariam aut subdelegatam non habet iurisdictionem.* Et quidem haec ex iure divino tenenda esse, superius (*in Not. ad n. 367.*) indicatum fuit.

Hinc Fagnanus consecrarium deducit (*ibid. n. 70.*), de iure communi peregrinos per se non posse absolvi: *De iure communi nullus sacerdos potest absolvere poenitentem sibi non subditum etiam in illa dioecesi, in qua est approbatus.* Exinde Eusebius Amort (*Theol. mor. Tr. 13. §. 17. q. 5. 6.*) ad quaestionem, *An Episcopus aut alius confessarius habeat iurisdictionem in dioecesanos alterius Episcopi*, sine ambagibus respondet (*q. 6.*): *Non habet, nec eam potest aliis delegare in alterius Episcopi subditos sine expressa vel tacita illius Episcopi concessionem... Patet ex Actis Conciliorum, ubi prohibetur... Episcopis, ne recipiant alienum... dioecesanum ad Sacramentum sine proprii Episcopi... consensu.* Et praemiserat

de eadem re: *Probatur ex constantia observantiae Ecclesiae, quae viguit in toto orbe usque ad saeculum XV., etc.* Absolvi itaque advenae possunt tantummodo auctoritate, quae ratione aliqua a poenitentis Ordinario sit delegata. Unde Pichler (*lib. 5. tit. 38. n. 14.*): *Potestatem sibi tacite delegatam obtinent, qui peregrinos et advenas... confitentes absolvent.*

At vero si sacerdos peregrinos absolvit potestate ab Ordinario poenitentis delegata, quantam hic sibi communicaverit, debet attendere, non vero qualem et quantam Ordinarius proprius pro suis subditis sibi concesserit. Egregie Schmalzgrueber (*lib. 1. tit. 29. n. 31.*): *Delegati potestas ex auctoritate et potestate delegantis metienda est, et ex mandato concesso. Nam delegatus in iurisdictione sibi concessa vices delegantis gerit.* Iurisdictionis ergo maior minorve restrictio, modus nempe ac mensura reservationis, quando de advena seu peregrino absolvendo agatur, e legibus dioecesis, ad quam hic pertinet, desumi debet, minime vero e legibus reservationis, quas Ordinarius sacerdotis pro suis subditis praestituerit.

Quae quidem principia, divinae sacramenti huius oeconomiae plane cohaerentia, Ioannes Stoz (*Trib. Poenit. lib. 2. q. 2. §. 5. n. 64.*) ad praesentem casum peccati reservati in dioecesi Confessarii, non vero in dioecesi poenitentis aptissime sic applicat: *Confessarius viatorem ex aliena dioecesi venientem absolvit per iurisdictionem ab Episcopo vel parocho viatoris ex recepta consuetudine delegatam.* Atqui (ex hypothesi) haec non est ab iis ullo modo restricta. Ergo etsi confessarius vi suae ordinariae iurisdictionis (quam nempe habet ab Ordinario suo) non possit a casu in sua Dioecesi reservato subditum suum ab-

illud sibi non reservaverit, eo ipso iurisdictionem quoad illud non restrinxit. — Sic Armilla, Caietanus, Navarrus, Bartholomaeus Ugolini (*de Offic. et Potest. Episcopi* cap. 39. §. 6.), Bartholom. Medina (*Istruzione pei Confessori*, tradotta dallo spagnuolo lib. 1. cap. 10. §. 3.), Dicastillus (*de Poenit.* disp. XI. n. 242.), Alphonsus Vega (apud Leandr. *de Sacram.* tom. 1. tr. 5. disp. 12. q. 27.), Fagundez (*de Praec. II. Eccl.* lib. 8. cap. 8. n. 21.), Mendo (*In Bull. Cruciat.* disp. 23. cap. 2. n. 23.), Matthaeus Stoz (*Tribun. Poenit.* lib. 2. q. 2. n. 64.), Pellizarius (apud

solvere, potest tamen vi iurisdictionis delegatae absolvere viatorem ex alia Dioecesi, in qua casus ille non est reservatus. Quam rationem reddit etiam Reuter (*De Poenit.* n. 371.), inquit: *quia absolvit vi iurisdictionis delegatae ab Episcopo, qui peccatum illud non reservat.*

Rationem autem, cur in casu advena a reservationibus alienae dioecesis, in qua confitetur, sit immunis, alio quoque modo tangit Ugolinius (*De offic. et potest. Episc.* cap. 39. §. VI. n. 1.), ubi scribit: *Primum igitur in hos casus reservatos non incidit, qui ei subditus non est, qui casus reservavit.* Eandemque rationem praemissae thesis reddidit Marcus Struggl (l. c.): *Ratio* (inquit), *quia reservatio peccatorum non valet, nisi circa subditos Episcopi reservantis.*

Neque vero haec ad singulares opiniones, sed ad communia principia pertinent. Et sane Arriaga (*De Poenit.* disp. 40. n. 4.) quaerens: *Quorum peccata possint reservari;* respondet: *Eorum omnium, supra quos habet iurisdictionem, qui reservat.* Quod idem et Card. De Lugo (*De Poenit.* disp. 20. n. 3.) ceu generalem canonem statuit: *Eorum peccata posse reservari, qui subditi sunt reservanti.* Quocirca aptissime Amort (*De Poenit.* disp. 9. q. 1.) reservationem ita definit: *Est restrictio iurisdictionis in subditos.* Quin et Tridentina Synodus id ipsum adstruit, inquit, posse Episcopos reservare peccata pro illis in subditos tradita auctoritate.

Pulchre autem Engel oppositae sententiae patronos (*Man. Paroch.* part. 3. cap. 2. n. 7.) sic perstringit: *Quaero: quando casus poenitentis non est reservatus in propria dioecesi ipsius, an debeat remitti ad Episcopum proprium, vel ad Episcopum loci, ubi confitetur? Non ad proprium, quia ille casum sibi non reservavit; non etiam ad Episcopum loci, ubi confitetur, quia non est ipsi subditus, et reservationes casuum tantum intelliguntur circa subditos* (*Trid. sess. 14. c. 7.*); *sunt enim introductae, ut quilibet Episcopus suos, non alienos subditos, in officio contineat.* Et pari modo arguit Paulus Mezger (*Theol. Schol.* Tr. 18. disp. 49. art. 1. §. 2. n. 25.) *Reservatio casuum ab Episcopo facta non est, nisi circa suos subditos; sed ex hypothesi confitens non est huius Episcopi subditus, in cuius dioecesi confitetur; ergo neque circa ipsum valet reservatio. Et quo talis poenitens esset remittendus? An ad Episcopum proprium? Sed apud ipsum casus non est reservatus. An ad alienum? Sed ille nullam habet iurisdictionem in alienum subditum.*

Haec porro, licet pro quaestionis gravitate nimis pauca, adnotationis brevitati sufficiant. Caeterum difficultates, quibus rem per se et apud antiquiores simplicissimam recentiores implicarunt, utique longioris tractationis materiam operae pretio dignam suppeditarent. Cf. *Opus Mor. Th.* V. 5. tr. *de Poenit.* nn. 735. seq. et ibid. *Dissert.* in fine.

Mazzotta, tr. 6. disp. 2. q. 3. cap. 2. q. 4.), Petrus de Ledesma (*de Sacram. Poenit.* cap. 12.), Iacobus Graffius (apud Leandrum l. c.), Naldi (*de Cas. Reserv.* sect. 2. cap. 4. q. 2. et Sum. V. *Cas. Reserv.* n. 8.), Quarti (*de Cas. Reserv.* sect. 2. cap. 4.), Iosephus de Ianuario (*Resol. Select. Res.* 1 n. 8., et *Resol.* 8.), Paulus Mezger (*Theol. Schol.* tom. 4. tr. 18. disp. 49. art. 2. §. 2. n. 15.), Baucius (apud Quarti l. c.), Ludovicus Engel (*Manual. Paroch.* part. 3. cap. 2. §. 2. n. 7.), Marcus Struggl (*Theol. Moral.* tr. 11. q. 3. art. 4. n. 48.), Ludovicus Babenstuber (tr. 8. part. 6. disp. 6. art. 4. §. 2. n. 26.), Diana (tom. 1. tr. 5. resol. 39. n. 3.); probabilem autem esse fatentur etiam Dominicus Viva (*de Poenit.* q. 9. art. 3. n. 4.), Mazzotta (l. c.), Reuter (*de Poenit.* n. 371.), Elbel (*de Poenit. Conf.* 14. n. 375.).

QUAER. 5° *An absolvi possit subditus alterius dioecesis, quando peccatum reservatum est in ipsius dioecesi, non autem in loco confessionis?*

Resp. 1° *Absolvi potest a Regularibus vi privilegii ipsis concessi in Constit. Superna Clement. X. (14).*

Resp. 2° *Quoad Confessarios saeculares negant communissime antiquiores Theologi, ex cap. Si Episcopus 2. de Poenit. in 6° (15), quod*

(14) *Constitutio Apostolica (§. 7.) statuit: Posse Regularem Confessarium in ea Dioecesi, in qua est approbatus, confluentes ex alia Dioecesi a peccatis in ipsa reservatis, non autem in illa, ubi idem confessarius est approbatus, absolvere, nisi eosdem poenitentes noverit in fraudem reservationis ad alienam dioecesim pro absolutione obtinenda migrasse.* Quae Constitutionis verba quomodo nihil obstant iis, quae ad praecedentem Quaestionem adnotata sunt, inferius palam fiet.

(15) *Quamvis in hoc Capitulo Bonifacii VIII sermo fiat tantummodo de subdito, cui Episcopus concesserit, ut sibi possit idoneum eligere confessorem (quae est indirecta iurisdictionis delegatio), de quo statuitur, confessorem ab illo subdito electum in casibus, qui eidem Episcopo specialiter reservantur, nullam habere penitus potestatem; tamen non est dubitandum, quin idipsum valet in generali concessione sacerdoti facta, facultatis scilicet audiendi confessiones (quae est directa*

iurisdictionis delegatio), nunquam videlicet, nisi exprimat, comprehendi facultatem absolvendi a casibus reservatis. Porro quoad primum casum, ut bene arguit Card. Caietanus (Summ. V. Absolutio) si licentia (scil. eligendi confessorem) explicata non comprehendit casus reservatos, multo minus licentia implicita (quae nimirum tacite conceditur exeuntibus e dioecesi) ad illos se extendit.

Qui vero factum sit, ut a communissima omnium veterum sententia plures deinde recesserint, brevem habe historiam. Cum consentirent universi, neminem ab alieno sacerdote valide absolvi posse sine proprii Ordinarii licentia, hanc autem ad casus reservatos non extendi, nisi exprimeretur; excipiebant tamen casum necessitatis, ad quam revocabant etiam obligationem praecipui paschalis; et tunc peregrinum a casu quoque episcopali posse absolvi, docebant. Ita Paludanus (in 4. dist. 17. q. 3. art. 3. conclus. 4.), S. Antoninus (part. 3. tit. 17. cap. 4.), Summa Rosella (V. *Confessio III.* n. 32.), Summa Tabiena (V. *Confessio I.*

sic se habet: *Si Episcopus suo subdito concesserit, ut sibi possit idoneum eligere confessorem; ille, quem is elegerit, in casibus qui eidem Episcopo specialiter reservantur, nullam habet penitus potestatem: Cum*

n. 41.), Caietanus (Summ. V. *Absolutio* 2.), etc.

Plerique tamen addebant, a Confessario iniungendum esse poenitenti, *ut cum habuerit copiam sui Episcopi, iterum confiteatur ei illud peccatum, et ab eo recipiat poenitentiam.* Ita Ioannes De Friburgo Magister Gen. Ord. Praed. (lib. 3. tit. 34. q. 39.), Summa Pisanella (V. *Confessio III.*), Summa Astensis (lib. 5. tit. 14.), Summa Angelica (V. *Confessio V.* n. 6.), Summa Sylvestrina (V. *Confessor I.* §. 17.), Summa Corona (*De Sac. Poenit.* n. 51. dub. 3. §. *Quarto quando*), et Cosimus Philarehus (*De offic. Sacerd.* p. 2. lib. 2. cap. 26.). Et quidem tres postremi expresse dicunt, ideo iterandam confessionem reservatorum, ut *directe absolvantur*, utpote ab alieno *non absoluta*.

Denique Caietanus (l. c.) praxim obtinendi in *paschate* absolutionem etiam a casu episcopali confirmari putavit quodam Eugenii IV. *vivae vocis oraculo*, quod sic refert: *Memini, alias me legisse, Eugenium IV. concessisse seu declarasse vivae vocis oraculo, viatores, ubi se invenerint in paschate, censendos tamquam adeptos incolatum quoad sacramenta poenitentiae et Eucharistiae.* Cui tamen declarationi (omissis nunc gravibus de eiusdem fide dubiis) non eam vim sensumve tribuerunt uterque Sotus (Dominicus in 4. dist. 18. q. 4. art. 2., Petrus *De Instr. Sacerd.* lect. 5. *De Confess.*) et Navarrus; sed ea mere praescriptum censuerunt, ne viatores aliis, quam plebanis seu parochis locorum confiteri possint. Huc usque communissima omnium veterum.

At ecce primo quidem Henricus Henriquez (Summ. *Theol. mor.* lib. 6. cap. 14. n. 8.) non alia sane supellectile, quam

fallacium allegationum congerie, fretus, quod veteres de casu necessitatis seu paschalis praecepti a regula generali exceperant, hoc ipsum ad normam generalem traducit, primusque infert canonem, absolvi peregrinum posse a peccato in dioecesi sua reservato, si reservatum in confessarii dioecesi non sit. Succedit Henriquezii discipulus Suarez, arreptisque e magistro tribus fallacibus allegationibus, *Paludani* scilicet, *S. Antonini*, et *Caietani*, quas dein videsis a longa Auctorum serie ad S. Alphonsum usque bona fide transcriptas, non modo canonem illum repetit, sed insuper novum, inauditumque ad eam usque aetatem inversum canonem primus statuit de peregrino subiiciendo reservationibus dioecesis, cuius subditus non est, si in hac confiteri velit, prout diximus in *not. ad q. praec.* Verumtamen neuter horum adhuc ausus fuit penitus abdicare principium, quo oeconomia seu potius essentia iudicii huius sacramentalis continetur, diserteque Henriquez supponit, *haberi proprii* (poenitentium) *pastoris licentiam* et *alienum ex tacita proprii Episcopi commissione, quae iurisdictionem tribuat, absolvere.*

Verum ne hos quidem terminos alii (Vid. Lugo, *De Poenit.* disp. 20. n. 70., et S. Alphons. lib. 6. n. 589.) servaverunt; utque se expedirent difficultate, quam *C. Si Episcopus* obiciebat novae ipsorum theoriae statuenti, advenas secundum leges loci, in quo confitentur, iudicandos esse, potestatem eos absolvendi non a proprio eorum Pastore, sed a consuetudine repetendam esse statuerunt: quam quidem consuetudinem incredibili anachronismo, quando scil. eiusmodi theorias ne per somnium quidem ullus hominum cogitaverat, probatam ab Eugenio IV. dixerunt: e cuius *vivae vocis oraculo*, si

in generali concessione illa non veniant, quae non esset quis verisimiliter in specie concessurus. Ita Barthol. Medina (*Istruzione pei Confess.* lib. 1. cap. 10. §. 3.), Caietanus (Summ. V. *Absolutio* 2. prop. fin.), Navarrus (in cap. *Placuit de Poenit.* dist. 6. n. 62, 63.), Summ. Armilla (V. *Absolutio* n. 30.), Emman. Rodriguez (*Esplicazion. della Bolla Croc.* §. 9. n. 92.), Sayrus (Summ. *Sacram. Poenit.* cap. 21. n. 6.), Iac. De Graffis (Decis. *Aurear.* lib. 1. c. 13. n. 46.), Fagnanus (In c. *Omnia de Poenit. et Remiss.* n. 95.), Dominicus Soto (In 4. dist. 18. q. 4. art. 2.), Marcellus Megala (*Instit. Confess.* part. 1. lib. 1. c. 7.), Finellius (*Select. aur. Cas. Reserv.* cap. 9. n. 8.), Fagundez (*de 2º Eccl. Praec.* lib. 8. c. 8. n. 20.), Ioan. Chapeauville (tr. *de Cas. Reserv.* part. 1. cap. 4. diffic. 9.), Sum. Pisanella (V. *Confessio III.*), Alphonsus Vega (apud Fagund. l. c., et Barbosa *de Offic. et Potest. Episc.* part. 3. Alleg. 53. n. 15.), Summul. Raymundi (tr. 4. cap. 5.), Barthol. Ugolini (*de Offic. et Potest. Episc.* cap. 39. §. 4. n. 3. 4.). Ioan. de Friburgo (Summ. lib. 3. tit. 34. a. 39.), Escobar (*Theol. Mor.* lib. 16. cap. 7. n. 66.), Summ. Astensis (lib. 5. tit. 14.), Summ. Angelic. (V. *Confessio V.* n. 6.), Summ. Tabien. (V. *Confessio I.* n. 41.), S. Antoninus (Summ. part. 3. tit. 17. cap. 4), Summ. Rosella (V. *Confessio III.* n. 32.), Petrus a Palude (In 4. Dist. 17. q. 3. art. 3. concl. 4.), Summ. Sylvestr. (V. *Conf. I.* §. 11.), Berarducci (Summ. *Corona de Sac. Poenit.* n. 51. dub. 3. §. *Quarto quando*), Engel (*Man. Paroch.* part. 3. cap. 2. n. 7.), Comitulus (*Resol. Mor.* lib. 1. q. 28.), Cosimus Pumarchus (*de Offic. Sacerd.* part. 2. lib. 2. cap. 26.), Caietanus Verani (lib. 5. tit. 38. §. 8. n. 12, 13.), Amort (*Theol. Eccl.* tom. 3. *de Poenit.* disp. 9. q. 25.), Barbosa (*de Offic. et Potest. Episc.* part. 3. alleg. 53. n. 15.) etc. Recentiores tamen commune Confessariis saecularibus fecerunt privilegium Regularium; et stante communi consuetudine, contra quam Ordinarii non reclamant, censendum est, per ratihabitionem de praesenti huiusmodi peregrinum valide atque etiam licite absolvi. Excipe in utroque casu, nisi quis ex propria dioecesi ad aliam in fraudem reservationis se contulerit (16).

quod extitit, insuper alii (Vid. *Villalobos Summ.* tom. 1. Tr. 9. diff. 59. n. 4.) mirabili phantasiae xi Decretalem extravagantem fabricarunt. Haec vicissitudinum huius controversiae, immensaeque confusionis in eam inductae genuina historia est. Et quoad antiquorum communissimam sententiam cf. *Dissert.* iam citatam et tr. cit. a n. 710. deinceps.

(16) Quod in Const. *Superna* agatur

mere de privilegio *Regularium*, patet 1º ex verbis ipsis sup. relatis, *Posse Regularem Confessarium*; 2º Ex titulo seu argumento Constitutionis, quod eiusmodi est; *Constitutio, in qua Regularium privilegia quoad praedicationem Verbi Dei et Sacramenti Poenitentiae administrationem declarantur*; 3º Ex communi DD. sententia: qua de re videri possunt Simonnet (Tr. XV. disp. 9. art. 6.

QUAER. 6° *An Praelati aut Superiores regulares possint reservare casus in suo Ordine vel Monasterio?*

Resp. Possunt nonnullos tantum reservare a Clem. VIII. determinatos,

resp. 7.), Elbel (*Confer. XIV*, n. 376.), Roncaglia (Tr. XIX. q. 7. cap. 2. q. 1. resp. 2.), Platelius (*Synops.* part. 3. n. 909.), Ferraris (V. *Reservatio casuum* n. 4.), Viva (*De Poenitent.* Q. 8. art. 1. n. 5.), Antoine (*De Poenit.* c. 3. art. 1. q. 6.), Collet (*De Poenit.* cap. 8. part. 2. n. 560.), Eusebius Amort (*De Poenit.* disp. 9. q. 25.), S. Alphonsus (lib. 6. n. 589.), ac demum Fr. Antonius a S. Ioseph (Tr. 27. n. 389.), qui sedente Pio VI. Compendium Salmanticensium Romae 1789. edidit. Quod ergo nonnullis videri potuerit, ea particula Constitutionis *Superna* commune quoddam principium contineri, quod instar legis pro omnibus confessariis etiam saecularibus valeret, tribuendum id est primo quidem inveciae ab Henriquez et Suarezio atque a pluribus exinde receptae theoriae, de qua (in not. praec.) dictum est; deinde vero opportuno quoque argumento, quod ex eadem Constitutione deducitur, ne absolvi advena a reservato queat, quoties in utraque tum poenitentis tum Confessarii dioecesi casus reservatus fuerit. Hac enim conditione circumscriptam esse etiam facultatem Regularibus tributam per ea verba: *Non autem in illa, ubi idem Confessarius est approbatus*, ne scilicet absolvant a reservatis in utraque dioecesi, communis est DD. sententia, quam vide penes La Croix (lib. 6. part. 2. n. 1631.), Ferraris (l. sup. cit.), Euseb. Amort (l. sup. cit. q. 26.), Marc. Struggl (*De Sac. Poenit.* q. 3. n. 48.), Reuter (*De Poenit.* n. 371.), Mazzotta (Tr. 6. disp. 2. q. 3. §. 2. n. II.), Viva (*De Sac. Poenit.* q. 9. art. 3. n. 4.), Platelium (l. sup. cit.), Emman. Thesaurum (*De Poen.* part. 2. V. *Absolutio* cap. 3.), Giordanini, vulgo Auctorem Oper. *Istruzione pei Novelli Confessori* (volume II. n. 303.), Wagemann (*Synops.*

Theol. part. 3. Tr. 2. cap. 5.), Illsung (*De Poen.* n. 224.) Gobat (tr. VII. n. 376.) Antoine (*De Poen.* cap. 3. art. 1. q. 6.), etc.; e quibus illud etiam manifestum fit, inaniter quempiam suspicari posse, ea Clementis X, verba ad casum spectare, in quo peccatum in alterutra tantum dioecesi reservatum sit.

Caeterum ratio ab A. prolata, cur confessarii quoque saeculares licet privilegium Regularibus a Sede Apostolica concessum non habeant, tamen confluentes ex alienis dioecesibus etiam ab istarum reservatis, non obstante Bonifacii VIII. Constitutione (Cap. cit. *Si Episcopus*) possint absolvi, unica re ipsa est, quae cohaereat cum essentialibus iudicii sacramentalis principiis a Synodo Tridentina solemniter definitis, et rursus a Pio VI. in Const. *Auctorem fidei* (n. 37.) contra technas iansenianas inculcatis, statuentibus scilicet, neminem *a iudice non suo* solvi vel ligari posse, ac nullius momenti absolutionem esse, quam sacerdos in eum proferat, in quem *ordinariam aut delegatam non habeat iurisdictionem*. Constitutio enim *Si Episcopus* eatenus obstat, quatenus statuit, licentiam (tacitam vel expressam) eligendi confessarium a proprio Ordinario concessam nullatenus includere facultatem etiam pro reservatis. Quoties ergo signo aliquo constet, Ordinarios simul cum praedicta licentia etiam in facultatem pro reservatis consentire, iam satis Constitutio Bonifacii VIII. servatur. Atqui signum huius Ordinariorum consensus sufficiens est, quod consuetudinem hanc absolvendi sciunt, et taceant; inde enim illa *ratihabitio de praesenti*, quae in casu ad absolutionis valorem sufficit. Huc faciunt ea Reginaldi (lib. 1. n. 70.): *Tenendum est, iurisdictionem... sufficientem acquiri per licentiam tacitam,*

qui sunt undecim numero, ut videre est apud S. Lig., etc. Alia autem reservare sine consensu Capituli generalis pro tota Religione, et Capituli provincialis pro tota Provincia nequaquam possunt (17).

quae habetur ex ratihabitione de praesenti, tunc contingentem, quando vidente, et sciente, ac tacente sacerdote proprio, qui potest contradicere, sacramentum poenitentiae administratur. Valet igitur de reservatorum absolutione id ipsum, quod Card. Caietanus (*Summ. V. Confessio* 2.) generatim de confessione ex tacita licentia proprii sacerdotis facta in dioecesi aliena sic aiebat: *Tacita Episcopalis licentia dat robur absolutionibus, et consuetudo non concurrat nisi ut testis licentiae.*

Et cum his quidem aptissime connectitur, quod Clemens X. cavendum Regularibus edixerat, et modo *a fortiori*, ut ait S. Alphonsus (n. 589.), ad Confessarios etiam saeculares transferri ob novam hanc praxim inductam oportet, nempe excipiendos ab ea lege poenitentes, qui in *fraudem reservationis*, ad subterfugiendum scilicet proprii sacerdotis iudicium in alienam dioecesim ad confitendum se conferant. In hisce enim adiunctis consensus Ordinarii, e quo iurdictio ad absolvendum profuit, supponi nullatenus potest. Huc itaque redit, quod Thh. (cohaerentesne sibi omnes, alii viderint) de simplici confessione extra dioecesim facienda communiter statuunt, validam scilicet absolutionem fore, *modo* (utar verbis Bonacinae (*De Poenit.* disp. 5. q. 7. punct. 2. n. 6.) *iter non faciant in fraudem legis ea solum de causa... ut... evitent proprium pastorem, et alteri confiteantur... ut bene observant Coninck, Vasquez, Suarez, Reginaldus, et alii recentiores.* Eandemque conditionem apponit Lugo (*De Poenit.* disp. 19. n. 7.): *dum tamen* (inquit) *ex industria non discesserint a suo domicilio, ut occasione itineris alteri confiteantur.* Quod

et recentius repetit Concina (*De Poenit.* lib. 2. diss. 2. c. 4. n. 20.), valide absolvi negans, *si industria discesserint (subditi), ut alibi confiteantur.* Vid. sup. n. 367.

Licet vero haec ratio valere non videatur quoad Regulares, qui cum iurisdictionem non habeant ab Episcopis, sed a Sede Apostolica, eo ipso videntur non indigere delegatione illa iurisdictionis, quae *tacito Ordinariorum consensui*, seu *ratihabitioni de praesenti* inest; verum alia quoad ipsos adest ratio, interdictum scilicet Sedis Apostolicae, quae dum privilegium illis concessum hac conditione circumscribit, pari efficacia ordini prospicit, disciplinamque ita tuetur, ut nihil sit, quod Episcopos a regenda et corrigenda sua cuiusque plebe impediatur.

(17) Clementis VIII. decretum ita se habet: *Sanctissimus Dominus Noster, qui iampridem accurate perpendit, ac re ipsa comperit, quod reservatio facultatis absolvendi Religiosos poenitentes a peccatis quibusdam gravioribus, nisi Superiores admodum prudenter ac moderate illa utantur, nonnullos infirmos, qui interdum Superiori suae conscientiae maculas detegere formidant, adducere possit in aeternae damnationis periculum, et spiritualis remedii desperationem; ideo ut huic malo Sanctitas Sua opportune prospiceret, decrevit, ut nemo ex Regularium Superioribus peccatorum absolutionem sibi reservet, exceptis iis, quae sequuntur, aut eorum aliquot, prout subditorum utilitati expedire prudenter in Domino iudicaverint.*

Veneficia, incantationes, sortilegia. Apostasia a Religione, sive habitu

§. II. De absolute reservationum.

386. Principia. — I. Absolvere possunt a casibus reservatis de potestate ordinaria 1° ipsi reservantes; 2° eorum successores in eadem potestate; 3° eorum Superiores.

dimisso, sive retento, quando eo pervenit, ut extra septa Monasterii seu Conventus fiat egressio.

Nocturna ac furtiva e Monasterio seu Conventu egressio, etiam non animo apostatandi facta.

Proprietas contra votum paupertatis, quae sit peccatum mortale. Iuramentum falsum in iudicio regulari seu legitimo.

Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animatum foetum, etiam effectu non sequuto.

Falsificatio manus aut sigilli Officialium Monasterii aut Conventus.

Furtum de rebus monasterii seu Conventus in ea quantitate, quae sit peccatum mortale.

Lapsus carnis voluntarius opere consummatus.

Occisio aut vulneratio, seu gravis percussio cuiusque personae.

Malitiosum impedimentum aut retardatio aut aperitio litterarum a Superioribus ad inferiores, et ab inferioribus ad Superiores.

Si quod aliud praeterea peccatum grave pro Religionis conservatione, aut pro conscientiae puritate reservandum videbitur, id non aliter fiat, quam Generalis Capituli in toto Ordine, aut Provincialis in Provincia matura discussione et consensu.

Sed et alia in eodem Decreto habentur scitu dignissima. Ac primo quidem statuitur, ne subditi confiteri teneantur apud Superiores: *Non liceat Superioribus Regularium Confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reservatum admiserint, aut ipsimet*

subditi sponte aut proprio motu id ab iis petierint.

Decernitur deinde, in singulis domibus plures assignandos confessarios, ut liberum subditis sit eorum cuique pro libitu confiteri: insuper et norma additur circa dandam iisdem confessariis facultatem absolventi etiam a reservatis. Superiores in singulis domibus deputent duos, tres, aut plures Confessarios pro subditorum numero maiori vel minori; iique sint docti, prudentes, ac charitate praediti, qui a non reservatis eos absolvant, et quibus etiam reservationum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi ipse in primis Confessarius iudicaverit. Et quoad primum prorsus reicienda interpretatio est, quasi unus tantum dari queat Confessarius, si subditorum numerus non adeo magnus sit; aut quasi, quando pro magno eorum numero dantur plures, pars quaedam determinata cuique possit ita assignari, ut singuli unum tantum habeant, cui exclusive confiteantur. Quoad alterum vero caput manifestum est, in definiendo, an confessario tribuenda sit facultas absolventi a reservatis, potissimas partes ipsius Confessarii iudicio deferendas esse.

His vero declaratio accessit summi momenti, quam ab eodem Clemente VIII. latam fuisse patet ex iis, quae narrat Ferraris (V. *Praelatus Regularis* n. 58.). Subnectitur autem eidem Clementis Decreto per haec verba: *Sanctitas Sua deinceps declaravit et declarat, ut si huiusmodi Regularium Confessariis casus alicuius reservati facultatem petentibus Superior dare noluerit,*

II. Episcopi, vel eorum delegati absolvere possunt etiam a casibus palpabilibus occultis, iis tamen exceptis, quos Sedi Apostolicae speciali modo reservatos declaravit SS. Pius IX. Constat ex concessione *Concil. Trident.*

possint nihilominus Confessarii ILLA VICE poenitentes Regulares, etiam non obtenta a Superiore facultate, absolvere. Adeo igitur Confessarii iudicio rem deferendam esse Clemens voluit, ut etiamsi Superior facultatem ipsi deneget, possit hic tamen a reservatis poenitentem absolvere. Scite autem monet Pellizzarius (*De Monial.* cap. 9. n. 29.), hanc declarationem pro confessario quoque Monialium valere, quando hic facultatem absolventi a reservatis petat ab earum Ordinario, sive hic sit Praelatus Regularis, sive loci Episcopus, prouti scilicet monasterium sit, vel non sit *exemptum*. — Caeterum cum Declaratio, dicit, confessarium post petitam, licet non obtentam facultatem, posse ILLA VICE absolvere, non ita hoc intelligendum est, quasi unica tantum vice id a Pontifice concedatur, sed quod Confessarius non possit a reservato vel eundem vel alium poenitentem rursus absolvere, nisi rursus a Superiore veniam requirat; quae si denegetur, rursus poterit confessarius absolvere, etc. Quocirca sensus erit, quod quoties facultas petitur, et negatur, toties confessarius absolvere potest, etc. Qua de re S. Alphonsus (lib. 6. n. 586.) refert, a Colleto profertur decretum Urbani VIII.; sed est mera Colleti hallucinatio, qui perperam interpretatus est verba quaedam Compendioli Dianae, Romae editi an. 1654. ad quod ipse remittit.

Verum prorsus optandum, ne Superiores locum relinquunt recurrendi ad usum facultatis per hanc Declarationem concessae. Sapientissime enim Suarez (*De Poenit.* disp. 30. sect. 4. n. 9.) monet, *Regulariter et moraliter loquendo Superiorum debere esse faciliem potius, quam difficilem in hac facultate concedenda; et hoc quidem iuxta Ordinationes Gener.*

S. I. (cap. 6. n. 1.), ubi haec legebat: *Nulla modo Superior difficilis esse debet, sed facilis potius et promptus in ea concedenda.*

Et ratio egregia redditur in illis S. Thomae verbis (in 4. dist. 17. q. 3. art. 3. q. 4. ad 6.): *Peccaret autem sacerdos si non esset facilis ad praebendam licentiam confitendi alteri; quia multi sunt adeo infirmi, quod potius sine confessione morentur, quam tali sacerdoti confiterentur: unde illi, qui sunt nimis solliciti, ut conscientias subditorum per confessionem sciant, multis laqueum damnationis iniiciunt et per consequens sibi ipsis.* Et rursus (*Contr. Impugn. Relig.* cap. 4.): *Quidam, ut experimento inventum est, a confessione desisterent, nisi possent aliis, quam suis sacerdotibus confiteri, quandoque propter verecundiam, quia erubescunt confiteri illis peccata, cum quibus quotidie conversantur: quandoque vero quia suspicantur, sacerdotes sibi esse inimicos, et propter alia multa. Unde pie Praelati eorum infirmitati condescendunt, ne omnino in desperationem labantur, de aliis confessoribus eis providendo.*

Quocirca Suarez postquam (l. c.) addidit, *moraliter ac per se loquendo, minus periculi esse in concedenda hac facultate, quam in illa neganda;* subdit: *Ut concedatur, satis esse debet, quod nulla specialis ratio ad eam negandam occurrat: ut autem negetur, semper intervenire debet aliqua specialis ratio, quae id requirat... Immo licet aliquando Superiori videatur, intervenire sufficientem rationem ad negandam facultatem; si tamen aliud ex relatione alterius vel alia via illi constiterit, subditum nullo modo velle*